

Esòp

La levr e la bisca copera

virà an piemontèis da Riccardo, un ch'a l'ha a cheur soa lenga

Ant un paisòt isolà a vivìa na bisca copera ch'a chitava mai ëd travajé.

Con tanta pèrseveransa e tant temp, a l'era fabricasse na cita ca còmoda dont la levr sbefiosa, soa vzin-a, a l'era gelosa.

Costa levr a l'era orgojosa e motobin fiera ëd soa lestëssa e soa soplëssa.

A chitava mai ëd cimenté la pòvra bisca copera. A rivava fin-a a soné la tromba ëd neuit, pèr nen lassela deurme.

Ant la stra, a esitava nen a deje dij posson. La pòvra bisca copera a dovìa ëdcò soporté soe gramissie cand ch'a andasia adasiòt a scòla.

- T'ëm fas pen-a, così meusia e così stordia..., a l'ha dije un di la levr. Pija esempi da mi, ch'i rivo sempe prim.

Ant ël vilage, a j'animaj a-j dasìa fastudi aceté dij badinagi parèj, pèrchè tuti a vorìo bin a la cita bisca copera pèr soa granda bontà e soa generosità.

Èl cit ors, dësgustà, a l'ha arprocià la levr:

- Tl'has pa onta? a l'ha dije. Chila a fa tut lòn ch'a peul pèr avèj sempe 'd pì 'd conossense e ti, lòn ch'it fas? Gnente! It fas gnun ësfòrs pèr amprende!

Ma la levr a restava indiferenta.

Un di, tutun, la bisca copera, straca ëd tanti badinagi, a l'ha fàit na propòsta a la levr:

- I fas lòn ch'i peuss pèr esse pì lesta minca di. S'it veule, it lo provrai an rivalisand con ti an na corsa.

L'animal, sbefios, al prinsipi a l'é butasse a rije coma un fòl, peui a l'ha acetà senza esité.

Tuti jè vzin a son rivà ëd corsa pèr assiste a lè spetàcol. N'erbo, ch'a restava a dosent méter, a fasìa l'ufissi ëd paloch d'ariv.

Èl can a l'é stàit ancarià ëd dé la partensa. Tuti j'animaj a l'han parià an sla levr e a l'avìo pietà dla pòvra cita bisca copera, ch'a j'ero sigur ëd vèdde perde. La levr a l'é partìa 'me na fusëtta.

Leugn da daré, la bisca copera, strassuvand a gròsse stisse, a fatigava viaman ëd pì.

Coragiosa, a l'avìa tutun decidù ëd nen fèrmesse.

- T'ses butate ant un bel pastiss! a l'ha dije n'amis an salutand-la. A sarìa pì rasonévol s'it fèrmèisse, mia pòvra amìa.

La competission as dësrolava a vantagg ëd la levr, ch'a fasìa mach un pass cand la bisca copera a dovìa fene vintessinch!

Senza dësmarcoresse, la bisca copera as concedìa gnun arpòs. A mancava ëd lestëssa, ma a l'avìa dl'orgheuj e dla tenassità.

- Press-te! A crijavo ij sò amis.

Ma la cita bisca copera a smijava pì decisa che mai, bele che sò rival a l'era già bin leugn dnans a chila.

La levr fanfaron-a a l'era pròpe an camin ch'a passava dnans a n'òrt ëd caròte. A l'é fèrmasse ëd colp!

A j'ero le mej dël vilage.

A podìa nen arziste.

- Pofardiri! Sòn i lo lassrai pa perde. Pes pèr èl proprietari dle caròte! I l'hai anvìa èd mangiotene cheidun-e.

E, an virand-se andré, a l'ha s-ciairà che la bissa copera a l'era motobin leugn.

- A-i é gnun arzigh. I rivrai al paloch d'ariv an chèich sàut. La pòvra bissa copera, chila, èd sigura a vèdrà mai l'erbo...

Antratant, un brav èschèrieul a ancoragiava la bissa copera:

- Va anans! Rend-te mai! Corage, mia amìa! I son sigur che ij tò sfòrs a saran arcompensà. La pòvra bissa copera a sbrufia, a strassuvava; a l'era motobin fatigà. Tant fatigà ch'a l'ha pa armarcà la levr ch'a durmìa dla gròssa an sla bordura dèl senté. Fàita la festa, a l'era concedusse un sugnet. La bissa copera, parèj 'd na màchina dasianta ma sigura, a andasìa anans.

A l'amprovista, djè sgari a l'han dèsvijà l'andurmì:

- Contacc! Sa stordìa a l'é scasi lì ch'a passa la linia d'ariv! Bah, i la sorpassrai ant un bate d'ale!

E a l'é slansasse a tuta pressa.

Pèr maleur, a l'era pròpe tròp tard e a l'ha capì che soa galuparìa e soa plandraria ansema a-i ero an camin a deje un colp gram.

A sentìa già j'aclamassion e ij batiman.

- Viva! Viva! a crijava la furfa.

La bissa copera, la copa dla vitòria ant le man, a l'era mnà an trionf.

La levr, ontosa, a l'é butasse a pioré.

Tutun, la cita bissa copera a l'ha sporzujè na man amìa, pèrchè a l'era sigura che a l'avìa amprenù la lession e ch'a l'avria pì nen èsbefià j'àutri.